

Шершньова, О.В. Принципи оцінки ефективності прийняття рішень в сфері державного управління туризмом [Текст] / О.В. Шершньова // Демократичні стандарти врядування й публічного адміністрування : матер. наук.-практ. конф. за міжнар. участю (4 квітня 2008 р., м. Львів) : У 2 ч. Ч. 1. — Львів : ЛРІДУ НАДУ, 2008. — С. 426—430.

Шершньова Олена

ПРИНЦИПИ ОЦІНКИ ЕФЕКТИВНОСТІ ПРИЙНЯТТЯ РІШЕНЬ В СФЕРІ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ ТУРИЗМОМ

Провідними принципами наукового обґрунтування ефективності прийняття рішень в сфері державного управління туризмом доцільно визначити:

- *Системний та комплексний підходи* у вирішенні проблем, яка виникає під час управлінського процесу. Вони характеризуються такими основними параметрами як:

- 1) Система прийняття державних рішень в сфері туризму вивчається як елемент усієї системи державного управління, яка, в свою чергу, є підсистемою соціального управління. Причому таке поліцентричне включення простежується на всіх етапах процесу прийняття рішень.

- 2) Розгортання мети від моменту висунення до кінцевого результату, до якого веде її реалізація. Рішення не може бути прийнятим без достатнього порівняння стану галузі туризму в регіоні, якого він досягає, з тим станом, який ставиться за мету.

- 3) Ієрархічний (багаторівневий) спосіб висунення мети (цілі), аналіз взаємозв'язків між цілями на всіх рівнях управлінської вертикалі.

- 4) Чітке структурування ситуації, яка потребує визначення, за ступенем власне невизначеності. Проведення SWOT-аналізу та проблемного аналізу регіону, виділення основних “проблемних місць” та/або “точок дотику”.

5) Прийняття єдиного рішення як результату вибору (*принцип синергізму*, який виходить з нелінійності, багатофакторності процесів, що відбуваються у суспільстві в цілому та в туристичній сфері зокрема, принципової нестабільності будь-яких соціальних систем). Для цього під час процесу прийняття рішення виявляється якомога більша кількість альтернативних варіантів управлінських гіпотез (сценаріїв подальшого розвитку туристичної ситуації), а не витрата зусиль на обґрунтування одного варіанта (доцільність якого є невизначеною).

6) Кількісна оцінка витрат ресурсів (як матеріальних, так і нематеріальних) та визначення ефективності результатів по кожному альтернативному сценарію.

7) Комплексний (полікритеріальний) підхід до оцінки того варіанта, який може бути визнаний найбільш доцільним – оптимальним. При цьому слід розмежовувати концептуальні поняття “*принцип оптимальності*” та “критерій оптимальності”. Останній може містити в собі перелік підкритеріїв.

- *Грунтовне фундаментальне та прикладне теоретичне обґрунтування туристичних новацій* (понять, категорій тощо). Особи, що залучаються до процесів розробки та планування комплексних програм та стратегічних планів розвитку регіонального туристичного продукту повинні володіти знаннями в галузях права України та міжнародного права, інформатики, теорії та практики туристичної діяльності.

- *Принцип цільової орієнтації виконавців рішень* полягає в тому, що йому конкретно встановлюються відносно самостійні задачі, впорядкована сукупність яких реалізує систему заданих чітко сформульованих цілей. Виходячи з цього, об’єктивно обумовлена і науково обґрунтована структура цілей програми реалізації державно-управлінських рішень може бути покладена в основу не тільки процесу формування комплексу управлінських впливів на об’єкт управління, але і побудови апарату програмно-цільового управління, визначення складу безпосередніх виконавців програми [2, с. 13].

- *Демократизм* – залучення широкого громадськості до обговорення проблем та пропозицій щодо розвитку туризму та туристичної інфраструктури.

Так, наприклад, основними завданнями Програми із забезпечення участі громадськості Рівненщини у формуванні та реалізації державної політики і вивчення суспільної думки на 2006-2009 роки, затвердженої Розпорядженням Голови Рівненської обласної державної адміністрації № 306 від 19 липня 2006 року [3], є:

1) створення системи постійного діалогу, взаємодії інститутів громадянського суспільства і місцевих органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування;

2) організація постійних соціологічних досліджень громадської думки щодо діяльності місцевих органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування з визначенням на конкурсній основі виконавців таких досліджень;

3) організація та проведення конкурсів з визначення нових форм участі громадськості у прийнятті та реалізації рішень органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування, залучення переможців таких конкурсів як експертів до участі у вирішенні соціально-економічних проблем;

4) розроблення пропозицій щодо стратегії розвитку інститутів громадянського суспільства;

5) посилення взаємодії з громадськими інституціями для забезпечення реалізації громадянами конституційного права на участь в управлінні державними справами;

6) координація заходів, пов'язаних з проведенням консультацій громадськості, врахування громадської думки під час прийняття рішень органами виконавчої влади;

7) сприяння соціально-економічному розвитку Рівненщини, утвердженню авторитету області в Україні та за її межами;

8) проведення “круглих столів”, семінарів, прес-конференцій, інших заходів з метою роз'яснення курсу України на інтеграцію в Європейські та Євроатлантичні структури.

Як приклад, 20 вересня 2007 року відбувся круглий стіл „Стан та перспективи розвитку туризму в малих містах Рівненщини”, організаторами якого стали Сектор туризму та курортів Рівненської обласної державної адміністрації та кафедра документознавства та інформаційної діяльності факультету політико-інформаційного менеджменту Національного університету „Острозька академія”. Метою проведення цього заходу постав аналіз сучасного стану туристичної інфраструктури та окреслення основних шляхів розвитку цієї галузі в малих містах Рівненщини (розробка конкретних пропозиції органам державної влади щодо поліпшення стану розвитку туризму в малих містах регіону).

• *Недопустимість необґрунтованого копіювання зарубіжного досвіду у туристичній сфері.* Адже сліпе впровадження іноземних алгоритмів може бути згубним для галузі. Без раціонального розгляду національної специфіки становлення та розвитку туристичної сфери та розробки, відповідно до цього, нових механізмів управління нею, не можливий поступальний розвиток туризму (проголошений пріоритетним/ стратегічним напрямком розвитку сучасної економіки України).

Особливо актуальним на сьогодні є підготовка до проведення футбольного чемпіонату у 2012 році. Як для Китаю Олімпіада 2008 року є виразом престижу [1, с.383], так само і для України “Євро-2012”. З огляду на це, пришвидшення та покращення системи прийняття управлінських рішень, особливо в галузі туризму (яка дозволяє координувати розвиток/ поступальну діяльність в суміжних/ дотичних сферах суспільного виробництва), є основним завданням органів державної влади всі рівнів. Без відлагоджених механізмів прийняття рішень підготовка до чемпіонату може постраждати.

Література:

1. Zajdler E. Chiny – dwa oblicza// Problemy rozwoju turystyki edukacyjno-kulturowej w Polsce i na Świecie. – 2007. – Tom IX. – S. 381-388.

2. Дегтяр А.О. Використання системного аналізу в процесі прийняття і реалізації державно-управлінських рішень// Статистика України. – 2002. – № 3 (18). – 82 с. – С.11-14.

3. Про Програму із забезпечення участі громадськості Рівненщини у формуванні та реалізації державної політики і вивчення суспільної думки на 2006-2009 роки: Розпорядження Голови Рівненської обласної державної адміністрації № 306, 19 липня 2006 р.// <http://www.rv.gov.ua/siteweb/main/ua/catalog/item/159.htm>.